

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 324

24 Μαρτίου 2010

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 262347

Συμπληρωματικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής του καθεστώτος ενισχύσεων όπως προβλέπονται από τον καν. (ΕΚ) 73/2009 σχετικά με την πολλαπλή συμμόρφωση, το ΟΣΔΕ, τη διαφοροποίηση υπό το καθεστώς των άμεσων ενισχύσεων και την εφαρμογή του καν. (ΕΚ) 1234/2007 αναφορικά με την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης στον αμπελοοικονομικό τομέα.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 22 παρ. 3 του ν. 992/79 «Περί οργανώσεως των διοικητικών υπηρεσιών δια την εφαρμογή της Συνθήκης της Προσχωρήσεως της Ελλάδος εις τας Ευρωπαϊκάς Κοινότητες και ρυθμίσεως συναφών θεσμικών και οργανωτικών θεμάτων» (Α' 280).

β) Του άρθρου 1 παρ. 1, 2 και 3 του Ν. 1338/83 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως η παράγραφος 1 τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού EURATOM» (Α' 70) και του άρθρου 3, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 65 του ν. 1892/90 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 101).

γ) Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», όπως η νομοθεσία αυτή κωδικοποιήθηκε και τέθηκε σε ισχύ με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 98).

2. Τους Κανονισμούς (Ε.Κ.), όπως αυτοί ισχύουν:

α) 73/2009 του Συμβουλίου της 19ης Ιανουαρίου 2009 «σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων

καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003», (ΕΕ L 30 της 31.1.2009) και ειδικότερα τα άρθρα 51 και 66.

β) 1122/2009 της Επιτροπής της 30 Νοεμβρίου 2009 «σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τη διαφοροποίηση και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσης στήριξης για τους γεωργούς που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, καθώς και λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης που προβλέπεται για τον αμπελοοικονομικό τομέα». (ΕΕ L 316/02.12.2009)

γ) 1120/2009 της Επιτροπής (L316 της 2-12-09) «σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς»

δ) 1782/2003 του Συμβουλίου (L270 της 29.09.2003) «για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα.

3. Το Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης του Αμπελοοικονομικού Τομέα 2009-2013 που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30-06-2008, όπου περιλαμβάνεται το μέτρο «στήριξης καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης» σύμφωνα με το άρθρο 9 του καν. 479/08, συνολικού προϋπολογισμού 58 εκατ. Ευρώ για την περίοδο 2010-2013 (αιτήσεις 2009-2012).

4. Την με αριθμ. 14577/01-3-2010 εισήγηση του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση, θεσπίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα και οι διαδικασίες για την εφαρμογή και διαχείριση της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης όπως καθορίζονται στον τίτλο II του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 73/2009 και την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 85τ και 103ζ του καν. 1234/2007.

Για το σκοπό της απόφασης αυτής ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του καν. ΕΕ 1122/2009.

Άρθρο 2 Διατήρηση Βοσκοτόπων

1. Η τήρηση της υποχρέωσης για τη διατήρηση των βοσκοτόπων κατά την έννοια των άρθρων 3 & 4 του καν. 1122/09 ανατίθεται στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).

2. Οι γεωργοί που προτίθενται να μετατρέψουν εκτάσεις βοσκοτόπων σε αρόσιμες εκτάσεις ή δενδρώνες ή οποιαδήποτε άλλη γεωργική χρήση οφείλουν να ζητούν έγκριση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 3

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης & Έλεγχου

Το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) κατά την έννοια του κεφ. 4 του καν. (ΕΚ) 73/09, τηρείται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και χρησιμοποιείται για τον έλεγχο, την επιβολή κυρώσεων και την πληρωμή των ενισχύσεων. Το ΟΣΔΕ εξασφαλίζει κατ' ελάχιστο:

α) την ταυτοποίηση των δικαιούχων γεωργών και τη μοναδικότητα των αγροτεμαχίων, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του καν.(ΕΚ) 1122/2009.

β) τη διαχείριση του μητρώου δικαιωμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του καν (ΕΚ)1122/2009.

Άρθρο 4 Πολλαπλή Συμμόρφωση

Ο έλεγχος της πολλαπλής συμμόρφωσης ανατίθεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη σχετική ελληνική νομοθεσία και στα άρθρα 47 έως και 54 του καν. (ΕΚ) 1122/2009.

Άρθρο 5 Ενιαία αίτηση

1. Κάθε γεωργός που επιθυμεί να λάβει στήριξη για τα καθεστώτα που αναφέρονται στους τίτλους III & IV και στο παράρτημα I του καν. ΕΚ 73/2009 ή/και στα άρθρα 85ρ, 103α, 103ρ, του καν 1234/07, οφείλει να υποβάλλει ετησίως αίτηση ενιαίας ενίσχυσης.

2. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ενιαίας αίτησης ορίζεται η 15η Μαΐου εκάστου έτους. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ διαβιβάζει στους ενδιαφερόμενους γεωργούς ή σε εξουσιοδοτημένους για την υποδοχή των αιτήσεων φορείς, την προκαθορισμένη αίτηση το αργότερο έως την 25 Απριλίου εκάστου έτους.

3. Το περιεχόμενο της αίτησης καθορίζεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 19 του καν. 1122/2009.

4. Κάθε γεωργός ή εξουσιοδοτημένος φορέας μπορεί να υποβάλλει την αίτηση του ηλεκτρονικά προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Για το σκοπό αυτό ο ΟΠΕΚΕΠΕ παρέχει στους ενδιαφερόμενους γεωργούς προκαθορισμένη φόρμα ή έντυπο όπου περιλαμβάνονται όλα τα γνωστά και ισχύοντα στοιχεία του γεωργού και της εκμετάλλευσής του.

5. Οι γεωργοί υποχρεούνται να δηλώνουν όλα τα αγροτεμάχια και το ζωικό κεφάλαιο που ανήκουν νόμιμα στην εκμετάλλευσή τους.

6. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία υποβάλλονται από τους γεωργούς καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ.

7. Αίτηση ενίσχυσης βασιζόμενη σε έκταση υποβάλλεται μόνο για αγροτεμάχια μεγέθους ανώτερου ή ίσου με 0,05 Ha (ή 0,5 στρέμματα), εκτός από τα ελαιότεμαχια για τα οποία ισχύει όριο 0,03 Ha (ή 0,3 στρέμματα). Ειδικά για τις περιοχές των Μικρών Νησιών του Αιγαίου το όριο είναι 0,01 Ha (ή 0,1 στρέμμα).

8. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναφέρονται στα άρθρα 10-20 του καν. 1122/2009.

Άρθρο 6 Μεταβολές στην ενιαία αίτηση

1. Οι επιτρεπόμενες μεταβολές στο περιεχόμενο της ενιαίας αίτησης που αναφέρονται στο αρ. 14 του καν. 1122/2009 πρέπει να κοινοποιούνται στον ΟΠΕΚΕΠΕ έως τις 31 Μαΐου εκάστου έτους.

2. Στις περιπτώσεις προφανών λαθών, ο ΟΠΕΚΕΠΕ μαζί με τον γεωργό μπορούν να προβούν στις απαραίτητες διορθώσεις οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της αίτησης.

Άρθρο 7

Αιτήσεις χορήγησης ή αύξησης δικαιωμάτων ενίσχυσης

Οι αιτήσεις των γεωργών για την χορήγηση ή την αύξηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης υποβάλλονται το αργότερο μέχρι τις 15 Μαΐου εκάστου έτους μετά από πρόσκληση του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία κοινοποιείται μέχρι τις 15 Απριλίου.

Άρθρο 8

Αιτήσεις ενίσχυσης για συνδεδεμένες ενισχύσεις ή ειδικά καθεστώτα

Όλες οι αιτήσεις ενίσχυσης για ειδικά καθεστώτα ή συνδεδεμένες ενισχύσεις υποβάλλονται ταυτόχρονα με την ενιαία αίτηση και ενσωματώνονται με αυτή, όπου αυτό είναι εφικτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΕΛΕΓΧΟΙ

Άρθρο 9

Γενικές αρχές ελέγχων

1. Οι διοικητικοί (οπτικοί και μηχανογραφικοί) και οι επιτόπιοι έλεγχοι που προβλέπονται στον κανονισμό 1122/2009 και στην παρούσα απόφαση, πραγματοποιούνται κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική εξακρίβωση της τήρησης των όρων για τη χορήγηση των ενισχύσεων, καθώς και των απαιτήσεων και προτύπων που σχετίζονται με την πολλαπλή συμμόρφωση.

2. Αρμόδια αρχή για τη διενέργεια και το συντονισμό των ελέγχων ορίζεται ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

3. Τα απαιτούμενα έντυπα διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων και ο τύπος αυτών καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Άρθρο 10

Έλεγχοι για την ειδική στήριξη

Οι έλεγχοι για την ειδική στήριξη που προβλέπεται στο κεφάλαιο 5 του κανονισμού (ΕΚ) 73/09, διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 & 46, του κανονισμού (ΕΚ) 1122/09, καθώς και τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στην ειδική στήριξη.

Άρθρο 11

Έλεγχοι σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας

1. Οι διοικητικοί έλεγχοι επαλήθευσης των όρων επιλεξιμότητας είναι οπτικοί, μηχανογραφικοί και διασταυρωτικοί και διενεργούνται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο μετά την ημέρα κατάθεσης της αίτησης ενίσχυσης από το γεωργό και σε κάθε περίπτωση πριν την διενέργεια πληρωμής.

2. Ο εντοπισμός παρατυπιών με τη χρήση μηχανογραφικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των διασταυρούμενων ελέγχων, μπορεί να επιφέρει ποινή χωρίς διενέργεια άλλων ελέγχων.

3. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διακρίνονται σε ελέγχους επαλήθευσης των όρων επιλεξιμότητας για τα καθεστώτα και τις ενισχύσεις που περιλαμβάνονται στον καν. (ΕΚ) 73/2009 και σε ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης και διεξάγονται σε αντιπροσωπευτικό, κατά περίπτωση, δείγμα επί του συνόλου των αιτήσεων, από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1122/09.

4. Κατά τους επιτόπιους ελέγχους επιλεξιμότητας διαπιστώνονται κατ' ελάχιστο τα παρακάτω:

- η νόμιμη κατοχή αγροτεμαχίων,
  - η χρήση (καλλιέργεια),
  - η επιφάνεια (έκταση),
  - η επιλεξιμότητα των εκτάσεων και των καλλιεργειών που δηλώνονται για να τύχουν ενίσχυσης και
  - η επιλεξιμότητα των ζώων που δηλώνονται για τη χορήγηση ενίσχυσης με βάση το ζωικό κεφάλαιο.
- ο προσδιορισμός των εκμεταλλεύσεων επί του χαρτογραφικού υπόβαθρου (Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών).

5. Όσον αφορά, εξ άλλου, στην πολλαπλή συμμόρφωση, ελέγχεται η συμμόρφωση των γεωργών προς τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, όπως αυτές καθορίζονται στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Άρθρο 12

Ποσοστό επιτόπιων ελέγχων

1. Ο συνολικός αριθμός των επιτόπιων ελέγχων που διεξάγονται ετησίως στα πλαίσια επαλήθευσης των όρων επιλεξιμότητας, καλύπτει τουλάχιστον το 5% του συνόλου των γεωργών που υποβάλλουν ενιαία αίτηση και δύναται να αυξηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Εάν οι επιτόπιοι έλεγχοι αποκαλύψουν σημαντικές παρατυπίες στο πλαίσιο συγκεκριμένου καθεστώτος ενίσχυσης Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αυξάνει ανάλογα τον αριθμό των επιτόπιων ελέγχων κατά τη διάρκεια του έτους

αυτού, καθώς και το ποσοστό των γεωργών που θα υποβληθούν σε επιτόπιο έλεγχο το επόμενο έτος.

Άρθρο 13

Επιλογή του δείγματος επιτόπιων ελέγχων

1. Οι εκμεταλλεύσεις των γεωργών που υποβάλλονται σε επιτόπιους ελέγχους, επιλέγονται με βάση τα οριζόμενα στον καν. (ΕΚ)1122/2009 και ειδικά στα άρθρα 30-31 για την επιλεξιμότητα και 50-51 για την πολλαπλή συμμόρφωση, καθώς και τα οριζόμενα στους τίτλους III και IV του καν. (ΕΚ) 73/2009.

2. Για την ανάλυση κινδύνου λαμβάνονται υπόψη κριτήρια επικινδυνότητας όπως αυτά καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

3. Σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. καταγγελίες, παρατυπίες, ιδιαίτερες περιπτώσεις καλλιεργειών όπως μεγάλη πρωιμότητα κ.λπ.) που επιβάλλεται η διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δύναται να διεξάγει ελέγχους επιπλέον του μηχανογραφικού δείγματος. Σε όλες τις περιπτώσεις αυτές που γίνονται επιτόπιοι έλεγχοι σε εκμεταλλεύσεις γεωργών, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στο μηχανογραφικό δείγμα, η αρμόδια υπηρεσία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. πρέπει να συντάσσει λεπτομερές πρακτικό στο οποίο να αναφέρονται:

- η ημερομηνία που έγινε η επιλογή
- ο τρόπος επιλογής των φακέλων
- οι λόγοι για τους οποίους έγινε η επιλογή των συγκεκριμένων φακέλων (αναφορά κατά φάκελο)
- τα ονόματα και η διοικητική θέση των υπαλλήλων που έκαναν την επιλογή και
- οποιαδήποτε άλλα συμπληρωματικά στοιχεία που η υπηρεσία έχει στη διάθεσή της και κρίνει ότι είναι σημαντικά.

Άρθρο 14

Χρόνος ελέγχου

Οι επιτόπιοι έλεγχοι προγραμματίζονται και πραγματοποιούνται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σύμφωνα με τα οριζόμενα στους κανονισμούς (ΕΚ) 73/2009 και 1122/2009.

Άρθρο 15

Διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων

1. Η αρμόδια Υπηρεσία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. εξάγει το δείγμα ελέγχου επιλεξιμότητας και κοινοποιεί τους σχετικούς καταλόγους μαζί με τα έντυπα διοικητικού και επιτόπιου ελέγχου στις Περιφερειακές Διευθύνσεις και τα Νομαρχιακά Γραφεία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., αφού παραλάβουν το δείγμα και τα προεκτυπωμένα έντυπα ελέγχου, ορίζουν δύο τουλάχιστον ελεγκτές, οι οποίοι θα προβούν στους επιτόπιους ελέγχους των εκμεταλλεύσεων. Ως ελεγκτές ορίζονται υπάλληλοί τους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ συναφών ειδικοτήτων.

2. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις και τα Νομαρχιακά Γραφεία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., αφού παραλάβουν το δείγμα και τα προεκτυπωμένα έντυπα ελέγχου, ορίζουν δύο τουλάχιστον ελεγκτές, οι οποίοι θα προβούν στους επιτόπιους ελέγχους των εκμεταλλεύσεων. Ως ελεγκτές ορίζονται υπάλληλοί τους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ συναφών ειδικοτήτων.

3. Ο γεωργός αναλαμβάνει την υποχρέωση να υποδείξει τα αγροτεμάχια του, καθώς και τα ακριβή όρια αυτών, τα οποία στη συνέχεια εντοπίζονται στους χάρτες. Ομοίως, αναλαμβάνει την υποχρέωση να υποδείξει τα ζώα του και να βοηθήσει στην καταμέτρησή τους.

Άρθρο 16

Έλεγχος και προσδιορισμός των επιλέξιμων εκτάσεων και καλλιεργειών

1. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν όλα τα αγροτεμάχια για τα οποία ζητείται ενίσχυση, στο πλαίσιο του

καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης, καθώς και στα λοιπά καθεστώτα που περιλαμβάνονται στην ενιαία αίτηση. Για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων εκτάσεων και καλλιεργειών, λαμβάνονται υπόψη και ελέγχονται τα εξής:

α) Η συνολική έκταση ενός αγροτεμαχίου μπορεί να λαμβάνεται υπόψη, υπό τον όρο ότι χρησιμοποιείται πλήρως, σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες. Στις άλλες περιπτώσεις, λαμβάνεται υπόψη η πραγματικά χρησιμοποιούμενη έκταση.

β) Η επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων εξακριβώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Για τον σκοπό αυτό, ζητούνται, εάν χρειάζεται, συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία.

γ) Στις εκτάσεις που αφορούν μόνιμους βοσκότοπους, στη συνολική επιφάνεια περιλαμβάνονται οι θάμνοι και γενικότερα η έκταση που χρησιμοποιείται ως ζωτροφή. Οι δασωμένες εκτάσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν εκτάσεις ζωτροφών. Στον υπολογισμό των εκτάσεων των βοσκοτόπων λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις της πολλαπλής συμμόρφωσης.

δ) Τα στοιχεία του τοπίου που ο γεωργός οφείλει να διατηρεί όπως περιγράφονται στις εθνικές διατάξεις για την πολλαπλή συμμόρφωση, περιλαμβάνονται στη χρησιμοποιούμενη έκταση.

ε) Κατά τους επιτόπιους ελέγχους, εκτός από την έκταση, διαπιστώνεται και ηδηλωθείσα φυτική κάλυψη.

2. Οι λεπτομερείς διαδικασίες των ελέγχων καταγράφονται στην ετήσια εγκύκλιο ελέγχου του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον καν. (ΕΚ) 1122/09 της Επιτροπής και τα παράγωγα έγγραφα εργασίας.

Άρθρο 17

Επιτόπιοι έλεγχοι σε γεωργούς με ειδικά δικαιώματα

Ελέγχεται η συμμόρφωση των γεωργών με την υποχρέωση διατήρησης του ελάχιστου ζωικού κεφαλαίου που αναγράφεται στα δικαιώματά τους, όπως περιγράφεται στους ελέγχους του άρθρου 18 της παρούσας.

Άρθρο 18

Έλεγχοι των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων

1. Οι έλεγχοι των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων διενεργούνται υποχρεωτικά στις σταβλικές εγκαταστάσεις όπου δήλωσε ο ελεγχόμενος ότι θα διατηρεί τα ζώα του.

2. Ο ελεγχόμενος υποχρεούται να συγκεντρώσει το σύνολο των αιγοπροβάτων, βοοειδών, χοίρων ελευθέρως βοσκής και ιπποειδών που διατηρεί στις δηλωθείσες σταυλικές εγκαταστάσεις. Δεν επιτρέπεται η καταμέτρηση ζώων εκτός των δηλωθεισών σταυλικών εγκαταστάσεων.

3. Ο ελεγχόμενος υποχρεούται να ακινητοποιεί τα ζώα του, προκειμένου να ελεγχθούν ως προς το φύλο και την ηλικία τους και τον κωδικό του ενωτίου τους. Σε περίπτωση που κάποια ζώα έχουν μετακινηθεί σε σταυλική εγκατάσταση άλλη από τις δηλωθείσες στην αίτηση ενιαίας ενίσχυσης και τις τροποποιητικές της δηλώσεις, ή δεν ανευρίσκονται στη σταυλική εγκατάσταση όπου είχε δηλωθεί ότι θα μετακινηθούν την περίοδο του ελέγχου, τα ζώα αυτά δε θεωρούνται επιλέξιμα.

Εφ' όσον συντρέχει κίνδυνος επανακαταμέτρησης των ίδιων ζώων κατά τη διάρκεια ελέγχου της ίδιας ή άλλης εκμετάλλευσης οι ελεγκτές προβαίνουν σε σήμανση των ζώων με ανεξίτηλη χρωστική, η οποία δε δημιουργεί προβλήματα στα ζώα.

4. Κατά τον έλεγχο, ο ελεγχόμενος παραδίδει στους ελεγκτές τα μητρώα κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που διαθέτει, μαζί με όλα τα τηρούμενα παραστατικά που τεκμηριώνουν τις μεταβολές του ζωικού κεφαλαίου. Ειδικότερα, ο ελεγχόμενος υποχρεούται να ενημερώσει τους ελεγκτές αν διατηρεί στην εκμετάλλευσή του ζώα με κωδικό ενωτίου διαφορετικό από τον κωδικό της εκμετάλλευσης. Για να καταμετρηθούν ως επιλέξιμα τα εν λόγω ζώα θα πρέπει να έχει ενημερωθεί σχετικά το μητρώο της εκμετάλλευσης και εφ' όσον πρόκειται για βοοειδή, η Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων (Κ.Β.Δ.), καθώς και να τηρούνται τα απαιτούμενα παραστατικά. Σε περίπτωση που δεν προσκομιστούν μητρώα εκμετάλλευσης για βοοειδή ή αιγοπρόβατα, ή τα μητρώα που προσκομίζονται είναι κενά ή μη ισχύοντα, δεν καταμετρείται ως επιλέξιμο κανένα από τα βοοειδή ή αιγοπρόβατα αντίστοιχα, που διατηρούνται στην εκμετάλλευση.

5. Οι ελεγκτές δύνανται να λαμβάνουν φωτοαντίγραφο του μητρώου της εκμετάλλευσης κατά την ημέρα του επιτόπιου ελέγχου.

Προκειμένου να καταμετρηθούν ως επιλέξιμα πρόβατα και αίγες άνω του έτους, θα πρέπει να έχουνσημανθεί με ενώτια και να είναι καταγεγραμμένα σε μητρώα, όπως αυτά προβλέπονται στην αριθμ. 263493/27.7.2004 κοινή υπουργική απόφαση ΦΕΚ 1253 Β' 2004.

6. Οι ελεγκτές προβαίνουν σε δειγματοληπτική καταγραφή στο πρακτικό επιτόπιου ελέγχου, των κωδικών ενωτίων τουλάχιστον του 20% των αιγοπροβάτων που καταμετρώνται ως επιλέξιμα.

7. Προκειμένου να καταμετρηθεί ως επιλέξιμο ένα βοοειδές θα πρέπει να έχεισημανθεί με εγκεκριμένα ενώτια, να έχει καταγραφεί ορθά στο χειρόγραφο μητρώο της εκμετάλλευσης, να συνοδεύεται από θεωρημένο διαβατήριο και να έχει καταχωρηθεί στην Κ.Β.Δ. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου οι ελεγκτές φέρουν μαζί τους πρόσφατη εκτύπωση των δεδομένων της Κ.Β.Δ. για την υπό έλεγχο εκμετάλλευση, την οποία υποχρεούνται να τους χορηγούν οι Δ/νσεις Κτηνιατρικής ή Αγροτικής Ανάπτυξης των οικείων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) Τα καταμετρηθέντα ως επιλέξιμα βοοειδή κατανέμονται σε κατηγορίες με βάση την ηλικία που έχουν την ημέρα του επιτόπιου ελέγχου, (2-6, 6-24 και άνω των 24 μηνών), λαμβανομένης υπ' όψιν της ημερομηνίας γέννησης που αναγράφεται στην Κ.Β.Δ. Εκτός από τα επιλέξιμα, καταγράφονται στο πρακτικό ελέγχου και τα βοοειδή άνω των δύο μηνών που δεν φέρουν ενώτια, δεν έχουν καταγραφεί στο μητρώο της εκμετάλλευσης ή την Κ.Β.Δ. και δεν συνοδεύονται από διαβατήρια, προκειμένου να ενημερωθούν οι αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές και να επιβληθούν οι σχετικές κυρώσεις.

8. Ως επιλέξιμα ζώα για την κάλυψη της ελάχιστης πυκνότητας βόσκησης εκτάσεων βοσκοτόπων που ενεργοποιούν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης, θεωρούνται οι χοιρομητέρες και οι παχυνόμενοι χοίροι που έχουν βάρος άνω των 40 κιλών εν ζωή, εφ' όσον είναι ελευθέρως βοσκής, καθώς και οι ίπποι άνω των έξι (6) μηνών, μαζί με τους οποίους καταμετρώνται οι όνοι και οι ημίονοι αντίστοιχης ηλικίας. Στην περίπτωση

ενεργοποίησης ειδικών δικαιωμάτων, ως επιλέξιμα ζώα θεωρούνται τα βοοειδή άνω των δύο (2) μηνών και τα θηλυκά αιγοπρόβατα άνω του έτους ή που έχουν γεννήσει, τα οποία αναγνωρίζονται μέσα από τα συστήματα καταγραφής και αναγνώρισης ζώων και περιλαμβάνονται στο μητρώο της εκμετάλλευσης. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διατήρηση των ελάχιστων μονάδων μεγάλων ζώων (Μ.Μ.Ζ.) που αναφέρονται στους τίτλους των οριστικών δικαιωμάτων του γεωργού, καθ' όλη τη διάρκεια της εξαμηνιαίας περιόδου διατήρησης. Είναι δυνατή η διεξαγωγή επιτόπιου ελέγχου εκτός της περιόδου υποχρεωτικής διατήρησης των ζώων, κατόπιν ειδοποίησης του ελεγχόμενου μέσω συστημένης επιστολής. Στην περίπτωση αυτή ο ελεγχόμενος καλείται υποχρεωτικά, να προσκομίσει εκτός από φωτοαντίγραφο του ενημερωμένου μητρώου της εκμετάλλευσης και φωτοαντίγραφα των παραστατικών που δικαιολογούν τις εγγραφές του μητρώου και αφορούν τις μεταβολές που έλαβαν χώρα μετά την λήξη της περιόδου υποχρεωτικής διατήρησης, όπως τιμολόγια ή ιδιωτικά συμφωνητικά πώλησης, άδειες μετακίνησης, βεβαιώσεις σφαγής ή βεβαιώσεις απωλειών από Αγροτικά Κτηνιατρεία και βεβαιώσεις φυσικών απωλειών. Τα εν λόγω φωτοαντίγραφα παραλαμβάνονται από τους ελεγκτές. Εφ' όσον πρόκειται για βοοειδή, οι μεταβολές θα πρέπει να έχουν καταχωρηθεί και στην Κ.Β.Δ. προκειμένου να ληφθούν υπ' όψιν. Στα επιλέξιμα ζώα που καταμετρήθηκαν στην εκμετάλλευση κατά την ημέρα του ελέγχου, προστίθενται και τα ζώα που με βάση το μητρώο, τα παραστατικά, τις κτηνιατρικές βεβαιώσεις και την Κ.Β.Δ., αποδεικνύεται ότι εξήλθαν νόμιμα της εκμετάλλευσης ή πέθαναν, μετά από τη λήξη της περιόδου υποχρεωτικής διατήρησης, λαμβανομένης υπ' όψιν της ηλικίας που είχαν κατά την τελευταία μέρα της περιόδου.

Άρθρο 19

Πρακτικό επιτόπιου ελέγχου εκμετάλλευσης

1. Για κάθε έλεγχο γεωργικής εκμετάλλευσης, συντάσσεται υποχρεωτικά πρακτικό ελέγχου, το οποίο καθιστά δυνατή την επισκόπηση των λεπτομερειών των ελέγχων που διενεργούνται. Η μορφή του πρακτικού καθορίζεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στην εγκύκλιό του.

2. Στο πρακτικό επιτόπιου ελέγχου περιλαμβάνονται όλα, τα απαραίτητα προς έλεγχο, στοιχεία, καθώς και ειδικά πεδία στα οποία καταχωρούνται:

α) τα καθεστώτα ενισχύσεων και τις αιτήσεις που ελέγχθηκαν

β) τα πρόσωπα που παρευρέθησαν

γ) τα αγροτεμάχια που ελέγχθηκαν, τα αγροτεμάχια στα οποία πραγματοποιήθηκε μέτρηση, συμπεριλαμβανομένων, στην περίπτωση αυτή, των αποτελεσμάτων των μετρήσεων για κάθε μετρηθέν αγροτεμάχιο και των μεθόδων μέτρησης που χρησιμοποιήθηκαν

δ) τον αριθμό και το είδος των ζώων που βρέθηκαν και, κατά περίπτωση, τους αριθμούς των ενωτίων, τις εγγραφές στο μητρώο και στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για τα βοοειδή ή/και τα αιγοπρόβατα και τα δικαιολογητικά έγγραφα που ελέγχθηκαν, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων και, κατά περίπτωση, ιδιαίτερες παρατηρήσεις για μεμονωμένα ζώα ή/και τους κωδικούς αναγνώρισής τους

ε) εάν η επιθεώρηση έγινε κατόπιν προειδοποίησης του γεωργού και εάν ναι, το διάστημα που μεσολάβησε από την προειδοποίηση

στ) τυχόν ειδικά μέτρα ελέγχου που πρέπει να εφαρμόζονται στο πλαίσιο μεμονωμένων καθεστώτων ενίσχυσης

ζ) τα τυχόν περαιτέρω μέτρα ελέγχου που εφαρμόστηκαν.

3. Το πρακτικό συμπληρώνεται και υπογράφεται από τους ελεγκτές, οι οποίοι επισυνάπτουν στο πρακτικό, τα χρησιμοποιηθέντα για τη διενέργεια του ελέγχου στοιχεία.

4. Στον γεωργό παρέχεται η δυνατότητα, από τους ελεγκτές ή/ και την αρμόδια ελεγκτική αρχή να υπογράψει την έκθεση, για να βεβαιώσει την παρουσία του στον έλεγχο και να προσθέσει παρατηρήσεις. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται παρατυπίες, η αρμόδια υπηρεσία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. κοινοποιεί στο γεωργό αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου, το αργότερο ένα μήνα μετά την ημερομηνία ελέγχου και οπωσδήποτε ένα μήνα πριν την πληρωμή.

Άρθρο 20

Τηλεπισκόπηση

1. Οι περιοχές που ελέγχονται με τηλεπισκόπηση επιλέγονται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων που καθορίζονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων με τηλεπισκόπηση, η αρμόδια αρχή προβαίνει σε φωτογραφική ερμηνεία δορυφορικών εικόνων ή αεροφωτογραφιών με σκοπό την αναγνώριση της φυτικής κάλυψης και τη μέτρηση της έκτασης όλων των αγροτεμαχίων στα οποία θα πραγματοποιηθεί έλεγχος.

3. Στις περιπτώσεις, για τις οποίες η φωτογραφική ερμηνεία δεν επιτρέπει να εξακριβωθεί η ακρίβεια της δήλωσης, κατά τρόπο ικανοποιητικό, διεξάγεται επιτόπιος έλεγχος από την αρμόδια αρχή.

Οι έλεγχοι αυτοί αναφέρονται ως κλασσικοί επιτόπιοι έλεγχοι μετά από Τηλεπισκόπηση (ΚμΤ) και συντάσσονται γι' αυτούς πρακτικά επιτόπιου ελέγχου, τα δε αποτελέσματά τους καταχωρούνται όπως στους κλασσικούς επιτόπιους ελέγχους.

Άρθρο 21

Έλεγχοι Πολλαπλής Συμμόρφωσης

1. Οι έλεγχοι της πολλαπλής συμμόρφωσης αφορούν όλες τις υποχρεώσεις των γεωργών που καταγράφονται στην εθνική νομοθεσία και διεξάγονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 47-54 του καν. (ΕΚ) 1122/09.

2. Το δείγμα ελέγχου της πολλαπλής συμμόρφωσης εξάγεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 50-51 του καν. (ΕΚ) 1122/09, και τα σχετικά έγγραφα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3. Για κάθε έλεγχο πολλαπλής συμμόρφωσης συντάσσεται πρακτικό ελέγχου το οποίο αποτελεί μέρος της συνολικής έκθεσης ελέγχου της εκμετάλλευσης.

Άρθρο 22

Συντονισμός και εποπτεία εφαρμογής του Ολοκληρωμένου Συστήματος

1. Η Κεντρική Υπηρεσία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την παρακολούθηση εφαρμο-

γής του ολοκληρωμένου συστήματος. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις και τα Νομαρχιακά Γραφεία πραγματοποιούν τους αναγκαίους ελέγχους στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος ελέγχων, ύστερα από τις οδηγίες που λαμβάνουν από την Κεντρική Υπηρεσία.

2. Δευτεροβάθμιοι διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, με σκοπό να διαπιστωθεί η πληρότητα και η ποιότητα των πρωτοβάθμιων ελέγχων. Οι οριζόμενοι, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 της παρούσας, υπάλληλοι που διενεργούν τους δευτεροβάθμιους ελέγχους είναι διαφορετικοί από εκείνους που διενέργησαν τους πρωτοβάθμιους. Τα αποτελέσματα των δευτεροβάθμιων ελέγχων υπερσχύουν εκείνων των πρωτοβάθμιων. Για τους δευτεροβάθμιους ελέγχους συντάσσονται πρακτικά όπου αναφέρονται τα ευρήματα.

3. Εάν διαπιστώνονται διαφορές μεταξύ των ευρημάτων του πρωτοβάθμιου και του δευτεροβάθμιου ελέγχου, γίνεται η αντίστοιχη ανάλυση.

Άρθρο 23

Διεκπεραίωση των αποτελεσμάτων των ελέγχων

1. Στην περίπτωση που η εκμετάλλευση υπόκειται σε περισσότερους από έναν ελέγχους που αφορούν τις άμεσες ενισχύσεις, τα αποτελέσματα των επιμέρους ελέγχων αποτελούν τη συγκεντρωτική έκθεση ελέγχου εκμετάλλευσης.

2. Τα αποτελέσματα των ελέγχων (επιτόπιων και διοικητικών) - πρακτικά ελέγχων - καταχωρούνται από τους ελεγκτές των Περιφερειακών Διευθύνσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε στην Κεντρική Βάση Δεδομένων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε με σκοπό την επιβολή τυχόν κυρώσεων σε δικαιούχους

3. Μετά τη λήξη των ελέγχων οι ελεγκτές των Περιφερειακών Διευθύνσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε συντάσσουν, σύμφωνα με όσα αναγράφονται στη σχετική Εγκύκλιο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., ετήσιες εκθέσεις ελέγχου. Οι εκθέσεις αυτές αποστέλλονται στην αρμόδια Διεύθυνση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε, προκειμένου να αξιολογηθούν και να ληφθούν τα μέτρα που απαιτούνται για τη βελτίωση του συστήματος.

Άρθρο 24

Ενστάσεις κατά των αποτελεσμάτων των ελέγχων

1. Ο γεωργός δύναται να υποβάλει ένσταση για τα αποτελέσματα του ελέγχου εντός δέκα ημερών από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου.

2. Ενστάσεις υποβάλλονται από τους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων εγγράφως στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

3. Στην ένστασή του ο παραγωγός οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους, καθώς και να προσκομίζει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων του.

4. Οι παραπάνω ενστάσεις εξετάζονται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και αποτελείται από υπαλλήλους του κατηγορίας ΠΕ, συναφών ειδικοτήτων και διαφορετικούς εκείνων που διενήργησαν τον έλεγχο. Στο τέλος της εκδίκασης κάθε ένστασης συντάσσεται πρακτικό από τα μέλη της Επιτροπής στο οποίο αναγράφονται η ημέρα συνεδρίασής της, τα μέλη που ήσαν παρόντα, καθώς και η πλήρως αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής με την οποία γίνεται εν όλω ή εν μέρει δεκτή

ή απορρίπτεται η ένσταση. Τα πορίσματα της εν λόγω Επιτροπής είναι οριστικά και προσβάλλονται μόνο στα αρμόδια δικαστήρια.

Άρθρο 25

Παρεμπόδιση διεξαγωγής επιτόπιου ελέγχου

1. Εάν ο γεωργός ή ο αντιπρόσωπός του παρεμποδίζουν τη διεξαγωγή ενός επιτόπιου ελέγχου, οι σχετικές αιτήσεις ενίσχυσης απορρίπτονται και δε χορηγείται καμιά ενίσχυση στον εν λόγω γεωργό.

2. Παρεμπόδιση διεξαγωγής επιτόπιου ελέγχου ενδεικτικά συνιστά: η αδικαιολόγητη μη προσέλευση του γεωργού στον έλεγχο μετά από προειδοποίηση, η παρεμπόδιση ή μη διευκόλυνση των ελεγκτών ως προς τη μετάβαση και τη διενέργεια ελέγχου - επιθεώρησης στο σύνολο των δηλωθέντων αγροτεμαχίων, των σταυλικών εγκαταστάσεων και/ ή των βοηθητικών χώρων των εκμετάλλευσής του, η άρνηση ελέγχου οποιοδήποτε στοιχείου της εκμετάλλευσής του, η μη συγκέντρωση ή συγκράτηση των ζώων, η απειλή ή /και χρήση βίας κατά των ελεγκτών, η μη επίδειξη μητρώων ή αρχείων και παραστατικών ή εγγράφων της εκμετάλλευσής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ, ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΩΝ

Άρθρο 26

Μειώσεις και εξαιρέσεις

1. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί πως ο γεωργός δεν πληροί τους όρους επιλεξιμότητας ή /και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την πολλαπλή συμμερφωση, η ενίσχυση ή τμήμα της ενίσχυσης που χορηγήθηκε ή που πρόκειται να χορηγηθεί υπόκειται σε μειώσεις και αποκλεισμούς.

2. Το ποσοστό της μείωσης καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 55-82 του καν. (ΕΚ) 1122/2009.

Άρθρο 27

Βάση υπολογισμού σε σχέση με τις εκτάσεις βοσκοτόπων

Σε περίπτωση εκτάσεων βοσκοτόπων που δηλώνονται για την ενεργοποίηση εκτατικών δικαιωμάτων, εάν διαπιστωθεί ότι η πυκνότητα βόσκησης είναι μικρότερη από 0,2 Μ.Μ.Ζ./ha, ως επιλέξιμη έκταση βοσκοτόπου για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων, λογίζεται αυτή που προκύπτει μετά από αναγωγή του ελάχιστου συνολικού αριθμού Μ.Μ.Ζ. που υπολογίζονται βάσει των δηλωθέντων και διοικητικά και επιτόπια ελεγχθέντων επιλέξιμων ζώων, καθώς και των επιλέξιμων ζώων που είναι καταχωρημένα στην Κ.Β.Δ. (πηλίκου του ελάχιστου συνολικού αριθμού Μ.Μ.Ζ. δια της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας των 0,2 Μ.Μ.Ζ./ha).

Άρθρο 28

Βάση υπολογισμού σε σχέση με τις ζωικές μονάδες που δηλώνονται

1. Όσον αφορά την αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης, εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ των Μ.Μ.Ζ. που αντιστοιχούν στον δηλωθέντα αριθμό επιλέξιμων ζώων και των ελάχιστων Μ.Μ.Ζ. που απαιτούνται για την ενεργοποίηση των ειδικών δικαι-

ωμάτων, σύμφωνα με τον Τίτλο Οριστικών Ατομικών Δικαιωμάτων Ενιαίας Ενίσχυσης, ως βάση για τον υπολογισμό της ενίσχυσης λαμβάνεται το μικρότερο μέγεθος.

2. Εάν ο κάτοχος της εκμετάλλευσης δεν κατέστη δυνατόν να εκπληρώσει την υποχρέωσή του όσον αφορά την κατοχή των ζώων, λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει ενίσχυση για τον αριθμό ζώων που ήταν επιλέξιμος κατά το χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιστάσεις.

Άρθρο 29 Ανωτέρα βία

Αιτήσεις αναγνώρισης ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων κατά την έννοια του άρθρου 75 του Καν. (ΕΟΚ) 1122/2009 κοινοποιούνται εγγράφως εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο κάτοχος της εκμετάλλευσης είναι σε θέση να το πράξει μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά στις περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Άρθρο 30 Πληρωμή

1. Σε εφαρμογή του άρθρου 28 παρ.1 του καν. 73/2009, ορίζεται ελάχιστο ύψος ενίσχυσης το ποσό των 200€. Το όριο αυτό δεν εφαρμόζεται για τα μικρά νησιά του Αιγαίου.

2. Οι δικαιούμενες ενισχύσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους με πίστωση των τραπεζικών τους λογαριασμών.

3. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων στα πλαίσια μεμονωμένων καθεστώτων στήριξης, η ενίσχυση δεν καταβάλλεται σε δικαιούχους για τους οποίους έχει αποδειχθεί ότι δημιούργησαν τεχνητά τους όρους που απαιτούνται για την καταβολή τέτοιων ενισχύσεων, αντίθετα με τους στόχους του εν λόγω καθεστώτος στήριξης, με σκοπό να αποκομίσουν οφέλη.

4. Η εκκαθάριση των πληρωμών διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

5. Τα απαραίτητα έντυπα για την πληρωμή (εκθέσεις ελέγχου, φύλλα ελέγχου - check list κ.λπ.) καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

6. Με την ολοκλήρωση των πληρωμών και το αργότερο 3 μήνες μετά, ο γεωργός ενημερώνεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ή από το φορέα υποδοχής της αίτησης ενιαίας ενίσχυσης για την ανάλυση των ποσών της πληρωμής του και το ύψος των κυρώσεων ή άλλων μειώσεων που ίσως του έχουν επιβληθεί.

7. Μετά την οριστικοποίηση των πληρωμών τα στοιχεία αυτά αναρτώνται στο διαδίκτυο από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και οι αντίστοιχες καταστάσεις τοιχοκολλούνται στα κατά τόπους γραφεία του ΟΠΕΚΕΠΕ και στους εξουσιοδοτημένους φορείς υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.

Άρθρο 31

Ανάκληση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών

1. Η εφαρμογή των άρθρων 80 και 81 του καν. (ΕΟΚ) 1122/09 ανατίθεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Η διαδικασία ανάκτησης τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 2520/1997. Εφόσον το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο, χωρίς τόκους, είναι ίσο ή μικρότερο από 100 ευρώ σε σχέση με μεμονωμένη πληρωμή για ένα καθεστώς ενισχύσεων δεν εφαρμόζεται η διαδικασία ανάκτησης του συγκεκριμένου ποσού.

Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά για μια συγκεκριμένη περίοδο ενιαίας αίτησης και συγκεκριμένο οικονομικό έτος, συμψηφίζονται με τα δικαιούμενα ποσά επόμενων περιόδων και οικονομικών ετών από τα καθεστάτα ενισχύσεων και τους τομείς που αναφέρονται στους τίτλους III και IV του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 τυχόν διοικητικές διορθώσεις λαθών σε πληρωμές στα καθεστάτα ενίσχυσης μιας συγκεκριμένης περιόδου ενιαίας αίτησης συμψηφίζονται με επόμενες πληρωμές του ίδιου οικονομικού έτους.

Άρθρο 32

Κοινοποιήσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Προς εκπλήρωση της υποχρέωσης του άρθρου 84 του καν. ΕΚ 1122/2009, ο ΟΠΕΚΕΠΕ συντάσσει έκθεση με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, όπως αυτά καταγράφονται στο εν λόγω άρθρο, την οποία κοινοποιεί στη Δ/νση Αγροτικής Πολιτικής του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 33

Τελικές Διατάξεις

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας.

2. Με εγκυκλίους του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ περιγράφονται οι διαδικασίες που απορρέουν από την παρούσα και αφορούν τη λειτουργία των υπηρεσιών του.

Άρθρο 34

Καταργούμενες Διατάξεις

Καταργείται η Κοινή Υπουργική απόφαση 294301/25.06.07 (ΦΕΚ 1042/Β/2007).

Άρθρο 35

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει από 1-1-2010.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Μαρτίου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ ΚΑΤΣΕΛΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΑΤΖΕΛΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α'	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β'	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2.250 €	645 €
Γ'	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Δ'	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α' + Β' + Δ' + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 2 0 0 3 2 4 2 4 0 3 1 0 0 0 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr